

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL R. D. SKUNDO**

2021 m. gegužės d. Nr. S- (7-49/2021)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos narės, pavaduojančios komisijos pirmininką, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), narių Editos Galiauskaitės, Andriaus Veniaus (pranešėjas) ir Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo R. D. (toliau – Pareiškėjas) 2021-03-23 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, Atsakovas) 2021-03-10 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-101191 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjas ir jo atstovas advokato padėjėjas D. F., Atsakovo atstovas T. F. 2021-04-27 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas prašo grąžinti per klaidą 2021-02-10 Inspekcijai sumokėtą 85 Eur baudą.

Skunde nurodyta, kad Pareiškėjui 2021-02-06 buvo surašytas administracinio teisės pažeidimo protokolas Nr. 31-ANR_P-1131-2021 (ROIK: 21128279243) (toliau – Protokolas), kuriame nurodyta, jog Pareiškėjas buvo patrauktas administracinėn atsakomybėn dėl padaryto administracinio nusižengimo. Pareiškėjui už tariamai padarytą administracinį nusižengimą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 420 straipsnio 1 dalimi, buvo pasiūlyta sumokėti 85 Eur baudą ir skirtas specialiosios teisės (teisė vairuoti transporto priemones) atėmimas 3 mėnesiams.

Pareiškėjas teigia, kad protokolą surašę pareigūnai jam paaiškino, jog jis privalo kuo skubiau sumokėti Protokole nurodytą 85 Eur baudą, jeigu nenori mokėti dvigubos baudos ir prarasti teisė vairuoti daugiau nei vieneriems metams. Pareiškėjui taip pat buvo paaiškinta, kad jis turi teisę protokole nurodytą dieną bei laiką dalyvauti bylos nagrinėjime bei teikti papildomus paaiškinimus, jeigu nesutinka su nustatytu pažeidimu. 2021-02-10 Pareiškėjas sumokėjo 85 Eur baudą (apmokėjimo patvirtinimas pateiktas kartu su skundu). Pareiškėjas pabrėžia, kad jam nebuvo paaiškinta, jog baudos sumokėjimas reiškia besąlygišką padaryto pažeidimo pripažinimą.

Pareiškėjas nesutikdamas su jam pareikštais kaltinimais, nurodytais Protokole, 2021-03-02 kreipėsi profesionalios teisinės pagalbos (Atstovavimo sutartis pateikta kartu su skundu). Tuomet Pareiškėjas ir sužinojo, kad sumokėdamas baudą, pripažino protokole nurodytas pažeidimo aplinkybes ir prarado teisę 2021-03-08 10.00 val. dalyvauti administracinės bylos nagrinėjime bei teikti papildomus paaiškinimus, taip pat skūsti priimtą nepalankų nutarimą bendrosios kompetencijos teismui.

Skunde atkreipiamas dėmesys į jauną Pareiškėjo amžių (21 metai), į tai, kad jo vairavimo stažas tėra vos daugiau nei vieneri metai, pagal išsilavinimą jis nėra teisininkas ir neturi jokių specialiųjų teisės žinių / įgūdžių, todėl negalima teigti, jog Pareiškėjas žinojo, kad sumokėdamas baudą besąlygiškai pripažįsta ir padarytą pažeidimą.

Teismų praktikoje laikomasi pozicijos, jog kaltu dėl administracinio teisės pažeidimo padarymo asmuo gali būti pripažintas tik surinkus pakankamai neabejotinų to asmens kaltės

įrodymų. Duomenų, kuriais remiantis tik galima manyti, kad teisės pažeidimas galėjo būti padarytas, nepakanka išvadoms apie asmens kaltumą padaryti ir skirti administracinę nuobaudą. Asmens kaltė gali būti konstatuota, kai, ištyrus proceso metu surinktus įrodymus, nelieka jokios protingos abejonės, kad traukiamas atsakomybėn asmuo padarė veiką, už kurią turi būti skiriama nuobauda. Administracinių teisės pažeidimų bylose patrauktojo administracinėn atsakomybėn asmens kaltę turi įrodyti administracinio teisės pažeidimo protokolą surašiusi institucija, o visi neaiškumai traktuojami administracinėn atsakomybėn patraukto asmens naudai.

Pareiškėjas yra įsitikinęs savo nekaltumu, todėl mano, kad per klaidą sumokėta 85 Eur bauda turi būti grąžinta Pareiškėjui, nes priešingu atveju Pareiškėjas praras teisę ginti savo konstitucines teises ir įrodyti savo nekaltumą. Pareiškėjas taip pat pažymi, kad pralaimėjimo atveju, bauda vis tiek būtų sumokėta, tik vėliau, kas iš esmės nesukeltų jokių neigiamų padarinių Lietuvos valstybei.

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjęs Pareiškėjo 2021-03-05 prašymą grąžinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį nusižengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-125656, ginčijamu sprendimu nusprendė negrąžinti 85 Eur, kadangi Inspekcijos administruojamų mokesčių ir (ar) baudų už administracinius nusižengimus apskaitoje nėra permokos (skirtumo). Sprendimo papildomi motyvai: 2021-02-10 bauda (85 Eur) sumokėta teisingai pagal 2021-02-06 paskirtą administracinį nurodymą AN Nr. 31-ANR_P-1131-2021, ROIK: 21128279243. Sprendime taip pat pažymėta, kad Pareiškėjas turi 90 Eur pridėtinės vertės mokesčio nepriemoką.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos sprendimo, kuriuo atsisakyta grąžinti 85 Eur permoką, motyvuojant tuo, kad Inspekcijos administruojamų mokesčių ir (ar) baudų už administracinius nusižengimus apskaitoje nėra permokos (skirtumo).

Pareiškėjas prašo grąžinti per klaidą sumokėtą 85 Eur baudą pagal 2021-02-06 administracinį nurodymą Nr. 31-ANR_P-1131-2021, kadangi nežinojo, jog nurodyme nurodytos baudos sumokėjimas reiškia besąlygišką administracinio nusižengimo pripažinimą ir užkerta kelią jį skųsti. Pareiškėjo teigimu, pralaimėjimo atveju, bauda vis tiek bus sumokėta, tik vėliau, todėl dabartinis jos grąžinimas nesukeltų jokių neigiamų padarinių Lietuvos valstybei.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja MAĮ ir Taisyklės. Pagal MAĮ 2 straipsnio 12 dalį mokesčio permoka yra laikoma mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma, t. y. mokesčio (įmokos, baudos ar pan.) suma, kurios mokesčių mokėtojas neturėjo pareigos mokėti pagal teisės aktų reikalavimus. Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) formuojamą praktiką (LVAT 2016-02-25 nutartis adm. byloje Nr. A-182-438/2016, 2017-03-21 nutartis adm. byloje Nr. A-3146-575/2017) mokesčių mokėtojui tenka pareiga pagrįsti mokesčio (įmokos) permokos susidarymo realumą. Pagal Taisyklių 17 punktą prašymas dėl mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo turi būti užpildytas ir pateiktas, laikantis Taisyklėse nustatytų reikalavimų, o pagal Taisyklių 16 punktą prie prašymo turi būti pateikti prašymui išnagrinėti ir sprendimui priimti reikalingi papildomi dokumentai ir duomenys (Taisyklėse pateiktas pavyzdinis, tačiau nebaigtinis tokių dokumentų sąrašas), pagrindžiantys Inspekcijos administruojamų mokesčių ar baudų už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) susidarymą ir (arba) patvirtinantys Inspekcijos neadministruojamų mokesčių, baudų, paskirtų pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ir kitų įmokų sumokėjimą ar nepagrįstai išieškotas sumas. Taigi, apibendrinus aptartas teisės aktų ir teismų praktikos nuostatas, darytina išvada, kad tik mokesčių mokėtojui objektyviais ir abejonių nekeliančiais duomenimis pagrindus aplinkybes, jog jis mokėstį, įmoką (ginčo situacijoje – administraciniame nurodyme nurodytą baudą) sumokėjo neturėdamas teisinio pagrindo, mokesčių administratoriui atsiranda pareiga sugrąžinti mokesčio / įmokos permoką.

Pareiškėjas prašo gražinti 2021-02-06 administraciniame nurodyme nurodytą 85 Eur baudą, teigdamas, kad sumokėjo ją per klaidą. (duomenys neskelbtini) straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad administracinis nurodymas – į administracinio nusižengimo protokolą įrašomas pasiūlymas asmeniui per penkiolika kalendorinių dienų nuo administracinio nusižengimo protokolo įteikimo dienos <...> savo noru sumokėti baudą, lygią pusei minimalios baudos <...>. Administracinis nurodymas yra neskundžiamas. Asmeniui per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą terminą sumokėjus administraciniame nurodyme nustatytą baudą, <...> laikoma, kad administracinis nurodymas įvykdytas. Asmeniui įvykdžius administracinį nurodymą, <...> administracinio nusižengimo teiseną pasibaigia ((duomenys neskelbtini)straipsnio 4 ir 5 dalys). Iš Klaipėdos apskrities VPK Klaipėdos M. PK surašyto 2021-02-06 administracinio nusižengimo protokolo matyti, kad Pareiškėjui, vadovaujantis (duomenys neskelbtini) straipsniu, buvo pasiūlyta sumokėti pusę (duomenys neskelbtini) straipsnio 1 dalyje nustatytos minimalios baudos, t. y. 85 Eur dydžio baudą. Pareiškėjas neginčija fakto, kad bauda sumokėta 2021-02-10 pagal galiojantį ir nepanaikintą (ir neapskustą) 2021-02-06 administracinį nurodymą Nr. 31-ANR_P-1131-2021, todėl sprendina, kad administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną yra baigta. Taigi, byloje nėra duomenų, kad Pareiškėjas neturėjo pagrindo mokėti jam paskirtos baudos, todėl nėra teisinio pagrindo pripažinti, jog Pareiškėjo prašoma gražinti permoka yra susidariusi ir yra pagrindas ją gražinti.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, sprendina, kad pagal ginčijamo sprendimo priėmimo metu susiklosčiusias faktines bei teises aplinkybes, Inspekcija priėmė pagrįstą sprendimą netenkinti Pareiškėjo prašymo, kadangi nebuvo pagrindo spręsti, jog 85 Eur suma į Inspekcijos administruojamą sąskaitą buvo pervesta per klaidą – bauda buvo sumokėta pagal galiojantį ir nepanaikintą administracinį nurodymą.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad ginčo byloje, esant galiojančiam ir nepanaikintam administraciniame nurodymui dėl 85 Eur baudos skyrimo, nesant duomenų apie jos panaikinimą, nepateikus teisėsaugos institucijų pažymos apie sumokėtos įmokos nepanaudojimą, nėra pagrindo pripažinti, jog bauda yra sumokėta nesant teisinio pagrindo ir ji gali būti gražinta Pareiškėjui, todėl Pareiškėjo skundas atmestinas, o Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021-03-10 sprendimą gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-101191.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprenddami mokesčių ginčą (arba mokesčių ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininką

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Edita Galiauskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė